

Diederik Samsom
Europese Commissie

Onderwerp: ingebrekestelling Nederland

Nijmegen/Tervuren,
08-11-2023

Op 8 april 2023 schreven MOB en de Grootouders voor het klimaat een [brief](#) aan Eurocommissaris Timmermans waarin we voorstellen dat de Europese Commissie een ingebrekestelling van Nederland voorbereidt inzake het niet nakomen van de Vogel- en Habitat Richtlijn.

U [beantwoordde](#) onze brief op 1 augustus 2023. U schrijft hierin dat de Nederlandse regering werkt aan 'de uitvoering van maatregelen die moeten worden uitgevoerd naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State van 2019, met inbegrip van maatregelen om de druk op de veestapel te verminderen'. We nemen aan dat u bedoelde te schrijven dat de veestapel dient te worden verminderd en niet 'de druk op de veestapel'?

Voorts schrijft u dat de Commissie vastbesloten is 'een constructieve dialoog met de Nederlandse autoriteiten voort te zetten en hen bij het proces te ondersteunen en aldus de naleving van de desbetreffende EU-wetgeving te waarborgen. De Commissie zal nauwlettend blijven toezien op de maatregelen die Nederland desbetreffend neemt'.

Graag willen wij u hierbij een handje helpen. Wij constateren dat sinds de PAS-uitspraken van de Raad van State van mei 2019 er sprake is van stagnatie. Ecologisch en juridisch zit de zaak sindsdien muurvast en nemen de problemen alleen maar toe. De pogingen om aan de hand van de Remkes rapporten "Niet alles kan" en "Wat er wel kan" tot een dialoog en een nieuw perspectief te komen, en dit vast te leggen in een nieuw Landbouwakkoord, zijn vastgelopen.

Op 29 november 2022 schreven we een [brief](#) aan de ministers Adema en Van der Wal, waarin we begrip tonen voor de prioriteit die de ministers geven aan het uitkopen van piekbelasters, maar dat inkrimping van de veestapel hoe dan ook nodig is, te beginnen met het stilleggen van de stikstofhandel, intrekken van latente ruimte, moratorium instellen op nieuwe stallen, etc. Ook herhaalden we ons 'minder koeien maar niet minder boeren' plan dat we eerder in [TROUW](#) hadden geopperd.

Omdat de inmiddels demissionaire regering niet bij machte is gebleken om adequate maatregelen te nemen hebben MOB en de Grootouders voor het Klimaat op 20 juni 2023 een [klacht](#) ingediend bij de Europese Commissie betreffende schending van artikel 6, tweede lid van de Habitatrichtlijn door de Nederlandse Staat (Ares(2023)4261045). In deze klacht hebben wij gemotiveerd waarom de Nederlandse Staat haar verplichtingen op grond van art. 6, tweede lid van de Habitat Richtlijn schendt. Deze bepaling houdt in dat Nederland maatregelen moet nemen om verslechtering in de Natura 2000-gebieden te voorkomen. Dit proces van verslechtering heeft zich in de afgelopen decennia voltrokken. Al die tijd heeft de Nederlandse Staat geweten dat deze achteruitgang plaatsvond, maar zij heeft er welbewust voor gekozen niet in te grijpen. Gelet op de urgentie verzoeken wij de Commissie een inbreukprocedure op te starten tegen de Nederlandse Staat.

Recent heeft de OECD het [rapport](#) 'Policies for the Future of Farming and Food in the Netherlands' uitgebracht waarin de volgende aanbevelingen:

1. Bring down the environmental pressure of the sector quickly and accelerate the transition to a sustainable future.
2. Realign economic and regulatory incentives to ensure that negative environmental externalities of agriculture are fully internalised.
3. Develop an ambitious strategy to create a data-driven sector that can assess and monitor its economic and environmental performance.
4. Keep the strengths of the innovation system while boosting its capacity to improve the sustainability of the sector.

Inmiddels heeft Frans Timmermans, in zijn hoedanigheid als lijsttrekker van PvdA/GL te kennen gegeven dat de doelstelling om de stikstofbelasting te halveren in 2030 voor hem niet heilig is. 'We praten niet over jaartallen, maar over de natuur', zei hij tegen de Volkskrant. Maar juist als we de natuur kijken is er geen tijd te verliezen zoals we in onze klacht ook hebben laten zien. De stikstofdepositie heeft namelijk een accumulerende werking waardoor de zuurlast in de afgelopen decennia steeds groter is geworden. Door deze accumulatie is schade lastig te herstellen en kan deze zelfs onomkeerbaar zijn.

Er is dus geen tijd te verliezen. Graag vernemen wij van u of en wanneer de EC overgaat tot een ingebrekestelling, zoals door ons is verzocht,

Met vriendelijke groet,

Johan Vollenbroek

Voorzitter stichting [MOB](#),

Ridder in de Orde van Oranje-Nassau sedert 2008

Frans Vollenbroek

Actief voor de [Grootouders voor het Klimaat](#)

Voorzitter [Advocaat van de Aarde](#)